Pořadové číslo: 5

1. Název vzdělávacího programu

Studium pedagogiky pro učitele odborných předmětů střední školy, pro učitele praktického vyučování střední školy, pro učitele odborného výcviku střední školy, pro učitele uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři a pro učitele jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

2. Obsah – podrobný přehled témat výuky a jejich anotace

	Vzdělávací předmět	Kredity	Počet hodin						Ukončení	
			ZS			LS				
			pv	ola	px	pv	ola	px	ZS	LS
1. ročník	Úvod do studia	1	2	0	0	0	0	0	Zp	-
	Základy obecné pedagogiky	7	16	0	0	0	0	0	Zk	-
	Psychologie obecná a vývojová	6	12	0	0	0	0	0	Zk	-
	Speciální pedagogika	5	8	0	0	0	0	0	Zk	-
	Sociální a pedagogická komunikace	5	8	0	0	0	0	0	Zp	-
	Obecná a školní didaktika	4	8	0	0	0	0	0	Ko	-
	Sociální pedagogika	6	0	0	0	10	0	0	-	Zk
	Psychologie pedagogická a sociální	6	0	0	0	12	0	0	-	Zk
	Pedagogická praxe	5	0	0	0	0	0	35	-	Zp
	Teorie výchovy	6	0	0	0	10	0	0	-	Ko
	Oborová didaktika*	9	0	0	0	36	0	0	-	Zk
	CELKEM	**60**	**54**	**0**	**0**	**68**	**0**	**35**	**3 Zk, 1 Ko**	**3 Zk; 1 Ko**

ZS – zimní semestr, LS – letní semestr, pv – prezenční výuka, ola – on-line / off-line aktivity, px – praxe, Zp – zápočet, Ko – kolokvium, Zk – zkouška

Celkový počet hodin v rámci vzdělávacího programu: **157 hodin** (120 hodin teoretické výuky + 35 hodin pedagogické praxe + 2 hodiny Úvodu do studia)

Název	**Úvod do studia**
Vyučující	**Doc. PhDr. Martina Fasnerová, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• vysvětlit hlavní aspekty fungování univerzity, fakulty a centra celoživotního vzdělávání a orientovat se v reálném i virtuálním prostředí fakulty a centra celoživotního vzdělávání • používat správné způsoby komunikace v rámci studia • orientovat se v organizaci studia v rámci vzdělávacího programu celoživotního vzdělávání a používat elektronické systémy (Portál UP, STAG, LMS Moodle) • aktivně vyhledávat informace ke studiu a aplikovat základní ustanovení relevantních vnitřních předpisů • zvolit si téma a vedoucího závěrečné práce a zpracovat zadání závěrečné práce v elektronickém systému • využívat dostupných informačních zdrojů ke studiu a odborné práci • ovládat standardní způsoby práce s odbornou literaturou při studiu a zpracovávání samostatných prací
Témata předmětu	Důležité kontakty a způsob komunikace v rámci fakulty a centra celoživotního vzdělávání. Organizace studia, provozní záležitosti. Webové stránky centra celoživotního vzdělávání, relevantní vnitřní předpisy. Elektronické systémy (Portál UP, STAG, LMS Moodle) a práce s nimi. Volba tématu a vedoucího závěrečné práce, zpracování zadání závěrečné práce. Závěrečná zkouška. Studium a práce s literaturou, vyhledávání odborných zdrojů, elektronické katalogy knihoven. Citování zdrojů a odkazování na zdroje. Etika vědecké práce.
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** BIERNÁTOVÁ, O., SKŮPA, J. *Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. 4. 2011*. [online] Brno, 2011. [cit. 2013-10-10] Dostupné z: http://www.citace.com/soubory/csniso690-interpretace.pdf Webové stránky: www.upol.cz, www.pdf.upol.cz; www.ccv.upol.cz; www.portal.upol.cz; Moodle.upol.cz; www.vkol.cz; www.knihovna.upol.cz **Doporučené zdroje ke studiu** KOSSAK, H. Ch. *Jak se snadno učit a více si pamatovat*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4009-6. PAYNE, E., WHITTAKER, L. *Klíč k úspěšnému studiu nejen na vysoké škole*. Brno: Vutium, 2007. ISBN 978-80-214-3377-9. Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, v platném znění.

Název	**Základy obecné pedagogiky**
Vyučující	**doc. PhDr. Jana Kantorová, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• definovat a objasnit vědní obor pedagogika • vybrat a formulovat faktory rozvoje lidského jedince • reprodukovat a analyzovat výchovu a další základní pedagogické pojmy • vysvětlit a specifikovat cíle a obsah výchovy • popsat a provést rozbor etap výchovného procesu • vyjádřit podstatu pedagogické efektivity a kategorizovat výchovné zásady • formulovat a zhodnotit osobnost učitele a osobnost vychovávaného jedince • určit a analyzovat výchovné prostředky včetně rodiny a rodinné výchovy • vyjádřit podstatu školy a jejího klimatu a navrhnout možnosti utváření pozitivního klimatu • interpretovat podstatu alternativních škol, uvést klady a zápory a podpořit osobní názor na tento typ škol
Témata předmětu	1. Vědní obor pedagogika. Výchova jako předmět pedagogické vědy. Výchova a sebevýchova. Základní pedagogické pojmy a jejich vzájemné vztahy – 1 hodina 2. Faktory rozvoje lidského jedince – 1 hodina. 3. Cíle a obsah výchovy – 1 hodina 4. Výchovný proces a jeho etapy – 1 hodina. 5. Výchovné zásady. Výchovné prostředky – 1 hodina 6. Soudobé teorie vzdělávání – spiritualistické, personalistické teorie, kognitivně psychologické teorie – 3 hodiny 7. Soudobé teorie vzdělávání – sociokognitivní teorie, akadmické teorie, technologické teorie – 3 hodiny 8. Škola a její klima – 1 hodina 9. Osobnost pedagoga – 2 hodiny. 10. Osobnost vychovávaného jedince – 1 hodina 11. Rodina a rodinná výchova – 1 hodina
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** BERTRAND, Yves. *Soudobé teorie vzdělávání*. Přeložil Oldřich SELUCKÝ. Studium. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-216-5. KANTOROVÁ, J. *Obecná pedagogika I.* Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-59-5. (dostupné v LMS Moodle) KANTOROVÁ, J. *Obecná pedagogika II.* Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-60-1. (dostupné v LMS Moodle) PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky.* Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0872-3. **Doporučené zdroje ke studiu** KANTOROVÁ, J. *Školní klima na školách poskytujících střední vzdělání s výučním listem.* Olomouc: VUP, 2015. ISBN 978-80-244-4799-5. KAŠPÁRKOVÁ, J. *Výzkumný nástroj k evaluaci školního klimatu.* Olomouc: VUP, 2007. ISBN 978-80-244-1852-0. PRŮCHA, J. *Pedagogická encyklopedie.* Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2. PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E. a MAREŠ, J. *Pedagogický slovník.* Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9.

Název	**Psychologie obecná a vývojová**
Vyučující	**doc. PhDr. Irena Plevová, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• vysvětlit význam a podstatu obecné a vývojové psychologie • charakterizovat jednotlivé kognitivní procesy • vysvětlit význam emocí • vysvětlit a charakterizovat problematiku motivace • analyzovat a vysvětlit základní vývojové změny v průběhu ontogeneze
Témata předmětu	1. Základy psychologické terminologie. Pojem osobnost v psychologii – 1 hodina. 2. Poznávání a jeho ontogenetický vývoj (vnímání, myšlení, řeč, tvořivost, paměť, pozornost) – 2 hodiny. 3. Emoční procesy, význam a projevy emocí – 1 hodina. 4. Proces učení a jeho ovlivňování, sociální učení – 2 hodiny. 5. Motivace a motivační činitelé, význam motivace pro učení – 2 hodiny. 6. Základní změny osobnosti v průběhu ontogeneze (změny psychiky v období dětství a mládí) – 2 hodiny. 7. Osobnost v náročných životních situacích, faktory psychického vývoje – 2 hodiny.
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** ČÍŽKOVÁ, J. a kol. *Přehled vývojové psychologie.* Olomouc: UP, 2008. ISBN 80-7067-953-0. PLEVOVÁ, I. *Vybrané kapitoly z obecné psychologie*. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-69-4. (dostupné v LMS Moodle) PLEVOVÁ, I. *Vybrané kapitoly z vývojové psychologie*. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-68-7. (dostupné v LMS Moodle) VÁGNEROVÁ, M. *Obecná psychologie: dílčí aspekty lidské psychiky a jejich orgánový základ*. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3268-1. Dostupné také z: https://www.bookport.cz/kniha/obecna-psychologie-5665 VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. 2. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1. **Doporučené zdroje ke studiu** PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1387-3. VÁGNEROVÁ, M. *Psychologie osobnosti*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1832-6. VÁGNEROVÁ, M. *Úvod do psychologie*. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0015-3.

Název	**Speciální pedagogika**
Vyučující	**Mgr. Kristýna Pryč Krahulcová, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• vymezit základní pojmy z oblasti speciální pedagogiky • orientovat se v teorii speciální pedagogiky, orientovat se v legislativním rámci a v praktické aplikaci společného vzdělávání • objasnit problematiku inkluze a integrace jednotlivých skupin žáků se zdravotním postižením nebo znevýhodněním • charakterizovat jednotlivé kategorie žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a kategorii žáků nadaných a mimořádně nadaných • specifikovat dopady jednotlivých kategorií speciálních vzdělávacích potřeb na vzdělávání • charakterizovat podpůrná opatření
Témata předmětu	1. Speciální pedagogika – vymezení, vznik a terminologie. Postavení lidí se zdravotním postižením ve společnosti. Společné vzdělávání – vymezení, historie, současné legislativní ukotvení – 1 hodina 2. Charakteristika jednotlivých skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s potřebou podpory (žáci s mentálním, tělesným, zrakovým, sluchovým postižením, s narušenou komunikační schopností, s psychosociálním narušením či znevýhodněním, žáci s vícenásobným postižením) – 3 hodiny 3. Charakteristika jednotlivých skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s potřebou podpory (žáci nadaní a mimořádně nadaní) – 2 hodiny 4. Speciálněpedagogické poradenství. Podpůrná opatření (úprava metod a forem vzdělávání žáka, podpora školním poradenským pracovištěm, úprava obsahu vzdělávání, organizace vzdělávání, individuální vzdělávací plán, asistent pedagoga, školní psycholog / školní speciální pedagog a další) – 2 hodiny
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** JEŘÁBKOVÁ, K. a kol. *Komplexní péče o jedince s postižením či znevýhodněním*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3733-0. JEŘÁBKOVÁ, K. a kol. *Školská integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3730-9. JEŘÁBKOVÁ, K. a kol. *Úvod do speciální pedagogiky*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3731-6. LECHTA, V. *Základy inkluzivní pedagogiky*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-679-7. **Doporučené zdroje ke studiu** LANGER, J. a kol. *Technické pomůcky pro osoby se zdravotním postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3681-4. MICHALÍK, J. *Legislativa handicapovaných*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3678-4. VALENTA, M. a kol. *Přehled speciální pedagogiky*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0602-6.

Název	**Sociální a pedagogická komunikace**
Vyučující	**Mgr. Tereza Chmelařová, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• definovat základní pojmy, které se vztahují ke komunikaci • vysvětlit etický rozměr komunikace • objasnit komunikaci jako transakční proces • zlepšit svou komunikační způsobilost
Témata předmětu	1. Základy mezilidské komunikace (verbální a neverbální komunikace, komunikační modely, bariéry v komunikaci, kulturní odlišnosti v komunikaci) – 1 hodina 2. Komunikační styly a jejich dopady (pasivní, asertivní, agresivní komunikace, vhodné strategie výchovné komunikace, komunikace v konfliktních situacích) – 1 hodina 3. Pedagogická komunikace s dětmi (respektující a podpůrná komunikace, formativní zpětná vazba, jazyk výchovy: sdělování očekávání, pravidel, hranic) – 1 hodina 4. Komunikace s rodiči a zákonnými zástupci (vedení rozhovorů s rodiči, sdílení pokroků, řešení problémových situací, partnerský přístup a důvěra) – 1 hodina 5. Komunikační klima a týmová spolupráce ve škole (efektivní týmová komunikace, spolupráce žák–učitel) – 1 hodina 6. Aktivní naslouchání a empatie (principy a techniky aktivního naslouchání, práce s emocemi v rozhovoru, využití empatie a sebereflexe ve výchovném působení) – 2 hodiny 7. Etika a citlivá komunikace (etická dilemata v komunikaci s dětmi a rodiči, diskrétnost, ochrana soukromí, práce s důvěrnými informacemi) – 1 hodina
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** De VITO, J. *Základy mezilidské komunikace.* Praha: Grada, 2001. 978-80-247-2018-0. GAVORA, P. *Učitel a žáci v komunikaci.* Brno: Paido, 2005. ISBN 80-7315-104-9. GILLERNOVÁ, I. a KREJČOVÁ. L. *Sociální dovednosti ve škole.* Praha: Grada, 2012. Pedagogika. ISBN 978-80-247-3472-9. JŮVOVÁ, A. *Komunikativní dovednosti*. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-75-5. (dostupné v LMS Moodle: Studentská část – Ústav pedagogiky a sociálních studií) LEJSKA, M. *Poruchy verbální komunikace a foniatrie.* Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-038-7. MAREŠ, J. a KŘIVOHLAVÝ, J. *Komunikace ve škole.* Brno: MU, 1995. ISBN 80-210-1070-3. MIKULÁŠTÍK, M. *Komunikační dovednosti v praxi.* Praha: Grada 2003. ISBN 80-247-0650-4. PLAŇAVA, I. *Průvodce mezilidskou komunikací.* Praha, 2005. ISBN 80-247-0858-2. **Doporučené zdroje ke studiu**

	CAPPONI, V., NOVÁK, T. *Asertivně do života.* Praha: Grada, 1994. ISBN 80-7169-082-1. GRUBER, D. *Zlatá kniha komunikace.* Ostrava: Gruber-TDP, 2009. ISBN 978-80-85624-28-1. LECHTA, V. ed. *Základy inkluzivní pedagogiky: dítě s postižením, narušením a ohrožením ve škole.* Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-679-7. Dostupné také z: http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:99511830-53a7-11e4-bc71-005056827e52

Název	**Obecná a školní didaktika**
Vyučující	**Mgr. Jitka Nábělková, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• s přihlédnutím k nadřazeným kurikulárním dokumentům připravit plán krátkodobé edukační aktivity včetně způsobu hodnocení vzdělávacích výsledků vzdělávaných s dopomocí lektora stanovit kritéria a indikátory vhodné pro hodnocení plánu i realizace edukační aktivity • v modelové situaci plánovat realizaci různých situací z edukační činnosti (např. motivace vzdělávaných, zadávání a plnění učební úlohy, vedení rozhovoru, vysvětlování, vedení didaktické hry, hospitační pozorování apod.) a v této souvislosti navrhnout a realizovat další dílčí krok svého pedagogického rozvoje
Témata předmětu	1. Didaktika jako věda. 2. Didaktické kategorie, vzájemné působení a synergie. 3. Práce s výukovými cíli, taxonomie výukových cílů a jejich význam pro edukační praxi. 4. Výukové metody a formy, určení výukových metod a forem, metodika k naplnění výukových cílů. 5. Učební úlohy a vazba na výukové cíle 6. Didaktická hra, aktivizační metody, komplexní vyučovací metody. 7. Individualizované, diferencované vyučování, kooperativní učení, skupinové vyučování, projektové vyučování. Skupinová organizační forma. 8. Hodnocení výsledků edukace. Každému tématu bude věnována 1 hodina kontaktní výuky.
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** KALHOUS, Z., OBST, O. a kol. *Školní didaktika*. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-571-4. MAŇÁK, J. a ŠVEC, V. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-039-5. OBST, O. *Řízení výuky*. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-48-9. (dostupné v LMS Moodle) PRÁŠILOVÁ, M. *Vzdělávací program a jeho tvorba*. Olomouc: PdF UP, 2013. (dostupné v LMS Moodle) **Doporučené zdroje ke studiu** MAŇÁK, J. a ŠVEC, V. Formy a metody výuky. In PRŮCHA, J. (ed.). *Pedagogická encyklopedie*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Volně dostupný školní vzdělávací program zvoleného školského zařízení.

Název	**Sociální pedagogika**
Vyučující	**PhDr. Vladimíra Kocourková, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• objasnit vznik sociální pedagogiky jako vědy, vysvětlit co je jejím předmětem, popsat její současné pojetí • popsat přirozené a institucionální prostředí výchovy, vysvětlit, jak může být osobnost stimulována (ohrožena) prostředím • vysvětlit vztah sociální pedagogiky a sociální práce • objasnit význam prostředí a činností pro formování osobnosti žáka v individuální i sociální rovině
Témata předmětu	1. Úvod do sociální pedagogiky (vymezení oboru, cíle a funkce; vztah k pedagogice, psychologii a sociální práci; profese sociálního pedagoga) – 1 hodina 2. Socializace a vliv prostředí na žáka (rodina, vrstevníci, škola, média; proces utváření identity; rizikové faktory a podpůrné faktory) – 2 hodiny 3. Žák v ohrožení a sociálně znevýhodněné prostředí (typy ohrožení: sociální, emocionální, materiální; projevy zanedbávání a týrání; syndrom CAN, znaky a možnosti intervence) – 2 hodiny 4. Rizikové chování dětí a prevence (šikana, závislosti, agrese, útěky; formy primární, sekundární a terciární prevence; spolupráce s poradenskými zařízeními a školním metodikem prevence) – 2 hodiny 5. Inkluze a práce s odlišností (práce s dětmi s odlišným kulturním, sociálním nebo jazykovým zázemím; podpora začlenění, předsudky a stereotypy; význam bezpečného a přijímajícího prostředí) – 1 hodina 6. Institucionální rámec pomoci dětem a rodinám (role školy, OSPOD, PPP, SVP; multidisciplinární spolupráce; případové konference a intervenční týmová práce) – 1 hodina 7. Etika a role učitele v sociální podpoře žáka (hranice pomoci; etické otázky práce s ohroženým žákem; ochrana práv žáka) – 1 hodina
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** KOCOURKOVÁ, V. *Vybrané kapitoly ze sociální pedagogiky*. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-61-8. (dostupné v LMS Moodle) KRAUS, B. *Základy sociální pedagogiky*. 2. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0643-9. **Doporučené zdroje ke studiu** HRONCOVÁ, J., HUDECOVÁ, A. a MATULAYOVÁ, T. *Sociálna pedagogika a sociálna práca*. 2. vyd. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB, 2001. ISBN 80-8055-476-5. KLAPILOVÁ, S. *Kapitoly ze sociální pedagogiky*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1996. ISBN 80-7067-669-8. KRAUS, B., POLÁČKOVÁ, V. aj. *Člověk – prostředí – výchova. K otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2. MATOUŠEK, O. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. 3. rozš. a přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-19-9. NĚMEC, J. a kol. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido, 2002. ISBN 80-7315-012-3.

Název	**Psychologie pedagogická a sociální**
Vyučující	**doc. PhDr. Eva Urbanovská, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• charakterizovat proces učení, jeho zákonitosti a determinanty • rozpoznat a rozvíjet styly učení a motivační úroveň jedince • orientovat se v psychologických aspektech poskytování zpětné vazby • objasnit ontogenetický proces socializace i problematiku sociálních vztahů • analyzovat základní složky sociálního kontaktu • vysvětlit základní jevy skupinového života • aplikovat poznatky ve své pedagogické praxi
Témata předmětu	1. Účastníci edukačního procesu ve vzájemné interakci. Konformita. Sebepojetí jako produkt socializace – 1 hodina. 2. Interpersonální konflikty a jejich prevence. Agrese a asertivita – 1 hodina. 3. Osobnost pedagoga, styly výuky – 1 hodina 4. Zvládání stresu a jeho prevence. Duševní hygiena v edukačním procesu. Syndrom vyhoření – 1 hodina. 5. Učení – širší a užší pojetí. Druhy učení, zákony učení. Determinanty procesu učení – 2 hodiny. 6. Motivace v edukačním procesu. Styly učení. Poruchy učení. – 1 hodina. 7. Emoce a učení – 1 hodina 8. Psychologické aspekty poskytování zpětné vazby, pedagogicko-psychologická diagnostika – 1 hodina. 9. Školní úspěšnost a neúspěšnost – 1 hodina 10. Socializace. Sociální percepce. Sociální interakce. Sociální skupiny, skupinová struktura a dynamika – 2 hodiny
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** MAREŠ, J. *Pedagogická psychologie*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0174-8. URBANOVSKÁ, E. *Sociální a pedagogická psychologie*. Olomouc: UP, 2006. ISBN 80-244-1410-4. (dostupné v LMS Moodle) VÝROST, J. a SLAMĚNÍK, I. *Sociální psychologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1428-8. **Doporučené zdroje ke studiu** FONTANA, D. *Psychologie ve školní praxi*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-725-1 HELUS, Z. *Sociální psychologie pro pedagogy*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4674-6. HEWSTONE, M. a STROEBE, W. *Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie.* Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-092-5. KREJČOVÁ, E. *Kapitoly z pedagogické psychologie.* Ostrava: OU, 2003. URBANOVSKÁ, E. *Pedagogická a školní psychologie*. Distanční studijní text. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, 2018. URBANOVSKÁ, E. *Sociální psychologie a psychologie zdraví*. Distanční studijní text. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, 2019.

Název	**Pedagogická praxe**

Vyučující	**Doc. PhDr. Martina Fasnerová, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• vysvětlit problematiku edukačních činností dětí, mládeže a dospělých • charakterizovat výchovu jako formativní proces • aplikovat své znalosti a dovednosti při edukačních činnostech v příslušných školských zařízeních
Témata předmětu	Účastnící vykonají praxi na vybrané škole v místě svého bydliště, nebo na škole dostupné, vždy je však nutné výběr školy konzultovat s metodikem praxe na PdF, který ověří kvalitu daného zařízení. Praxi je možné vykonat i na škole, na které již účastník působí, ale je nutné absolvovat hospitační činnost u kolegy/kolegyně. Následně již účastník vystupuje samostatně jako vyučující. Po absolvování praxe následuje reflektivní rozhovor s cvičným učitelem a následně s metodikem na VŠ. Pedagogická praxe je koncipována jako soubor: • 6 hodin hospitačních náslechů, • 24 hodin samostatných výstupů (individuálně či v tandemu s cvičným pedagogem), • 4 hodin následné reflexe s cvičným pedagogem a • 1 hodin reflexe s ostatními účastníky studia a metodikem praxe na PdF, čímž bude posíleno sdílení příkladů dobré praxe mezi všemi zúčastněnými. s nimiž má PdF UP v Olomouci navázánu spolupráci (fakultní školy, fakultní zařízení, spolupracující instituce).
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění. Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění.

Název	**Teorie výchovy**
Vyučující	**Mgr. Pavel Neumeister, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• charakterizovat základní linie filosofických a sociologických koncepcí výchovy • charakterizovat základní linie vývoje výchovy a jejích koncepcí v obraze společnosti • definovat výchovu v souvislostech jejího obsahu ve školním a mimoškolním prostředí • popsat základní metody zkoumání výchovy z pohledu tvorby metodiky • definovat základní období změn náhledu na výchovu
Témata předmětu	1. Výchova jako smysl lidské existence. Humanizace výchovy. 2. Vývoj osobnosti a výchova. Subjektivismus versus objektivismus. 3. Výchova a její obsah. Výchova jako mnohodimenzionální jev. 4. Paradoxy výchovy. 5. Mravní a prosociální výchova. 6. Proces lidské činnosti a identity. 7. Pedagogické působení a jeho roviny. Postoje pedagoga k žákovi. Pedagogická práce se skupinou. 8. Sebepoznání, sebehodnocení a sebevýchova 9. Výchova k prosociálnímu jednání 10. Autorita ve výchově Každému tématu bude věnována 1 hodina kontaktní výuky.
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** HAVLÍK, R. a KOŤA, R. *Sociologie výchovy a školy.* 3. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0042-0. CHUDÝ, Š. *Teorie výchovy I*. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-56-4. (dostupné v LMS Moodle) CHUDÝ, Š. *Teorie výchovy II*. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-57-1. (dostupné v LMS Moodle) PELCOVÁ, N. *Vzorce lidství. Filozofie o člověku a výchově*. Praha: ISV, 2001. ISBN 80-85866-64-1. **Doporučené zdroje ke studiu** BENDL, S. a VOŇKOVÁ, H. Využití pojmových map ve výuce pedagogiky. *Pedagogická orientace*, 2010, roč. 20, č. 1, s. 16-38. STROUHAL, M. (ed.) *Učit se být učitelem. K vybraným problémům učitelského vzdělávání*. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3465-4. STROUHAL, M. a ŠTECH, S. (eds.) *Vzdělání a dnešek: pedagogické, filosofické, historické a sociální perspektivy*. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3558-3. VALENTA, J. *Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi*. Kladno: AISIS, 2006. ISBN 80-239-4908-X.

Název	**Oborová didaktika***
	Oborovou didaktiku si volí účastník na základě zvolené „specializace“ - učitel praktického vyučování střední školy – zdravotnické předměty, technické předměty; učitel odborného výcviku střední školy – technické předměty, učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři – HV, VV

Název	**Oborová didaktika – didaktika praktického vyučování (zdravotnických předmětů)**
Vyučující	**PhDr. Mgr. Jitka Tomanová, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• definovat výukové cíle pro výuku zdravovědných předmětů na střední odborné škole (SOŠ) • charakterizovat učebnice a metodické příručky do výuky zdravovědných předmětů na SOŠ • využívat mezipředmětové vztahy ve výuce zdravovědných předmětů na SOŠ • aplikovat didaktické zásady do výuky zdravovědných předmětů na SOŠ • využívat základní principy pedagogického projektování při výuce zdravovědných předmětů na SOŠ, volit vhodné vyučovací metody a organizační formy • efektivně ověřovat a hodnotit výsledky učení
Témata předmětu	1. Klasifikace, pojetí a výchovně vzdělávací cíle zdravovědných předmětů na středních odborných školách. – 2 hodiny 2. Rámcové vzdělávací programy. – 3 hodiny 3. Metodické příručky, učebnice a didaktické pomůcky do výuky zdravovědných předmětů na středních odborných školách. – 3 hodiny 4. Využití mezipředmětových vztahů ve výuce. – 2 hodiny 5. Organizační formy a didaktické zásady ve výuce. – 2 hodiny 6. Didaktické metody a prostředky. Aktivizující didaktické metody. – 2 hodiny 7. Příprava na vyučovací jednotku ve zdravovědných předmětech na středních odborných školách. – 4 hodiny 8. Motivace studentů. – 2 hodiny 9. Procvičování a upevňování učiva. – 3 hodiny 10. Rozvoj psychomotorických dovedností u žáků – 4 hodiny 11. Ověřování výsledků učení, hodnocení a klasifikace, problematika zkoušení – 3 hodiny 12. Pedagogické projektování. – 3 hodiny 13. Didaktické zpracování vybraných témat z tematických celků. – 3 hodiny
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** CICHÁ, M., DORKOVÁ, Z. *Didaktika praktického vyučování zdravotnických předmětů 1*. Olomouc: UP, 2006. ISBN 80-244-1417-1. (dostupné v LMS Unifor) CICHÁ, M., DORKOVÁ, Z. *Didaktika praktického vyučování zdravotnických předmětů 2*. Olomouc: UP, 2006. ISBN 80-244-1418-X. (dostupné v LMS Unifor) ČAPEK, R. *Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnoticích metod*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-3450-7. Dostupné také z: https://www.bookport.cz/kniha/moderni-didaktika-1919

	TALIÁNOVÁ, M., ŘEŘUCHOVÁ, M. *Vybrané kapitoly z didaktiky ošetřovatelství*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2011. ISBN 978-80-7395-389-8. **Doporučené zdroje ke studiu** KUBEROVÁ, H. *Didaktika ošetřovatelství*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-684-1. OBST, O. *Obecná didaktika*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5141-1. PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9. RAMBOUSEK, V. *Materiální didaktické prostředky*. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2014. ISBN 978-80-7290-664-2. SIEGLOVÁ, D. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2254-7. Dostupné také z: https://www.bookport.cz/kniha/konec-skolni-nudy-6032

Název	**Oborová didaktika – didaktika praktického vyučování (technických předmětů)**
Vyučující	**Mgr. Martin Havelka, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• charakterizovat odborné vzdělávání v České republice a Evropské unii ve vazbě na Národní soustavu kvalifikací, soustavu oborů vzdělání, Evropský rámec kvalifikací a další systémy • vysvětlit význam profilu absolventa pro praktické vyučování • popsat význam organizační řádu školy pro praktické vyučování • aplikovat znalosti o obsahu a cílech v praktickém vyučování, využívat základní principy pedagogického projektování v praktickém vyučování • charakterizovat osobnost učitele praktického vyučování, jeho úlohu, postavení a povinnosti • vysvětlit význam motivace pro praktické vyučování • vymezit význam problematiky mezipředmětových vztahů – odborný předmět vs. praktické vyučování • aplikovat poznatky o formách a metodách výuky do oblasti plánování a realizace praktického vyučování • vypracovat přípravu na vyučovací jednotku • efektivně ověřovat a hodnotit výsledky učení žáků v praktickém vyučování • vést dokumentaci učitele v praktickém vyučování • vysvětlit význam exkurze v praktickém vyučování • vysvětlit postup a význam pedagogické diagnostiky při realizaci výuky praktického vyučování, spolupracovat s třídním učitelem, s výchovným poradcem a dalšími pracovníky školního poradenského střediska • uvést požadavky na materiální vybavení žáků • vysvětlit základní zásady odměňování žáků za produktivní práci • vymezit požadavky na obsah a průběh závěrečné zkoušky • uvést možnosti externí realizace odborného výcviku (odloučená a smluvní pracoviště odborného výcviku) • vyhledávat potřebné informace při výuce
Témata předmětu	1. Odborné vzdělávání v České republice a Evropské unii (Národní soustava kvalifikací, soustava oborů vzdělání, Evropský rámec kvalifikací, Europass atd.) – 2 hodiny. 2. Obsah a cíle, pedagogické projektování – 3 hodiny

	3. Osobnost učitele, jeho úloha, postavení a povinnosti – 3 hodiny 4. Motivace v praktickém vyučování – 2 hodiny 5. Využití mezipředmětových vztahů – odborný předmět vs. praktické vyučování – 2 hodiny 6. Formy a metody praktického vyučování – 2 hodiny. 7. Příprava učitele na vyučovací jednotku praktického vyučování – 4 hodiny. 8. Ověřování výsledků učení žáků, hodnocení a klasifikace – 3 hodiny. 9. Rozvoj psychomotorických dovedností u žáků – 4 hodiny 10. Dokumentace učitele v praktickém vyučování – 2 hodiny. 11. Exkurze v praktickém vyučování – 1 hodina. 12. Význam pedagogické diagnostiky v praktickém vyučování. Požadavky na žáka – 2 hodiny. 13. Práce s nadaným žákem a se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami v praktickém vyučování – 2 hodiny. 14. Didaktické zpracování vybraných témat z tematických celků. – 4 hodiny
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** BERTRAND, Y. *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-216-5. CANGELOSI, J. S. *Strategie řízení třídy*. Praha: Portál, 1994. ISBN 80-7178-014-6. KALHOUS, Z., OBST, O. a kol. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-253-X. KROPÁČ, J. *Didaktika technické výchovy I až IV (Oborová didaktika).* Olomouc: Univerzita Palackého. (dostupné v LMS Unifor) KYRIACOU, CH. *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-022-7. MAŇÁK, J., ŠVEC, V. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-039-5. MAREŠ, J. *Styly učení žáků a studentů*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-246-7. OBST, O. *Didaktika sekundárního vzdělávání*. Olomouc: UP, 2006. ISBN 80-244-1360-4. OBST, O. *Řízení výuky*. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-48-9. (dostupné v LMS Moodle) PASCH, M. a kol. *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-127-4. SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha: ISV nakladatelství, 1999. ISBN 80-85866-33-1. SLAVÍK, J. *Hodnocení v současné škole*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-262-9. Státní a školní kurikulární dokumenty. Webové stránky: www.narodnikvalifikace.cz; archiv-nuv.npi.cz/eqf.html; europass.cz **Doporučené zdroje ke studiu** ČADÍLEK, M. *Didaktika praktického vyučování I*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2003. KLAPILOVÁ, S. *Didaktika pro učitele praktického vyučování a mistry odborného výcviku*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. ISBN 80-244-1420-1. KROPÁČ, J., CHRÁSKA, M. *Výchova v obecně technických předmětech*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2004. ISBN 80-244-0897-X. MACH, P., KŘÍŽ, E., MIKLOŠÍKOVÁ, M. *Výuka v odborném výcviku: hospitační arch*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012. ISBN 978-80-87063-63-7.

	STEJSKALOVÁ, P., ČADÍLEK, M. *Didaktika praktického vyučování II*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2003. ZORMANOVÁ, L., PECINA, P. *Seminář z didaktiky praktického vyučování pro technické obory*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6470-6.

Název	**Oborová didaktika – didaktika odborného výcviku (technické předměty)**
Vyučující	**Mgr. Martin Havelka, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• charakterizovat odborné vzdělávání v České republice a Evropské unii ve vazbě na Národní soustavu kvalifikací, soustavu oborů vzdělání, Evropský rámec kvalifikací a další systémy • vysvětlit význam profilu absolventa • vymezit obsah a cíle vzdělávání v odborném výcviku, využívat základní principy pedagogického projektování v odborném výcviku • charakterizovat osobnost, úlohu a povinnosti učitele odborného výcviku • charakterizovat formy a metody typické pro odborný výcvik • plánovat průběh vyučovací jednotky odborného výcviku • efektivně ověřovat a hodnotit výsledky učení žáků v odborném výcviku • charakterizovat dokumentaci učitele odborného výcviku, umět ji vést • formulovat požadavky na materiální vybavení žáků v odborném výcviku • znát platné předpisy a zásady odměňování žáků za produktivní práci • vysvětlit postup a význam pedagogické diagnostiky při realizaci výuky praktického vyučování a odborného výcviku, spolupracovat s výchovným poradcem a dalšími pracovníky školního poradenského střediska, spolupracovat s třídním učitelem • vymezit požadavky na obsah a průběh závěrečné zkoušky • uvést charakteristiku vnitřních předpisů školy upravujících problematiku odborného výcviku (např. organizační řád školy) • vymezit možnosti externí realizace odborného výcviku (odloučená a smluvní pracoviště odborného výcviku)
Témata předmětu	1. Odborné vzdělávání v České republice a Evropské unii (Národní soustava kvalifikací, soustava oborů vzdělání, Evropský rámec kvalifikací, Europass atd.) – 2 hodiny 2. Obsah a cíle, pedagogické projektování – 3 hodiny 3. Osobnost učitele, jeho úloha, postavení a povinnosti – 3 hodiny 4. Motivace v odborném výcviku – 2 hodiny 5. Využití mezipředmětových vztahů – odborný předmět vs. odborný výcvik – 2 hodiny 6. Formy a metody odborného výcviku – 2 hodiny. 7. Příprava učitele na vyučovací jednotku odborného výcviku – 4 hodiny. 8. Ověřování výsledků učení žáků, hodnocení a klasifikace – 3 hodiny. 9. Rozvoj psychomotorických dovedností u žáků – 4 hodiny 10. Dokumentace učitele v odborném výcviku – 2 hodiny. 11. Význam pedagogické diagnostiky v odborném výcviku. Požadavky na žáka – 2 hodiny. 12. Materiální vybavení žáků v odborném výcviku. Odměňování žáků za produktivní práci – 1 hodina. 13. Práce s nadaným žákem a se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami v odborném výcviku – 2 hodiny.

	14. Didaktické zpracování vybraných témat z tematických celků. – 4 hodiny
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** BERTRAND, Y. *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-216-5. CANGELOSI, J. S. *Strategie řízení třídy*. Praha: Portál, 1994. ISBN 80-7178-014-6. KALHOUS, Z., OBST, O. a kol. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-253-X. KROPÁČ, J. *Didaktika technické výchovy I až IV (Oborová didaktika).* Olomouc: Univerzita Palackého. (dostupné v LMS Unifor) KYRIACOU, CH. *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-022-7. MAŇÁK, J., ŠVEC, V. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-039-5. MAREŠ, J. *Styly učení žáků a studentů*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-246-7. OBST, O. *Didaktika sekundárního vzdělávání*. Olomouc: UP, 2006. ISBN 80-244-1360-4. OBST, O. *Řízení výuky*. Olomouc: UP, 2013. ISBN 978-80-86768-48-9. (dostupné v LMS Moodle) PASCH, M. a kol. *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-127-4. SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha: ISV nakladatelství, 1999. ISBN 80-85866-33-1. SLAVÍK, J. *Hodnocení v současné škole*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-262-9. Státní a školní kurikulární dokumenty. Webové stránky: www.narodnikvalifikace.cz; archiv-nuv.npi.cz/eqf.html; europass.cz **Doporučené zdroje ke studiu** ČADÍLEK, M. *Didaktika praktického vyučování I*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2003. ČADÍLEK, M. *Didaktika odborného výcviku technických oborů*. Brno: Masarykova univerzita, 1995. ISBN 80-210-1081-9. KLAPILOVÁ, S. *Didaktika pro učitele praktického vyučování a mistry odborného výcviku*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. ISBN 80-244-1420-1. KROPÁČ, J., CHRÁSKA, M. *Výchova v obecně technických předmětech*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2004. ISBN 80-244-0897-X. MACH, P., KŘÍŽ, E., MIKLOŠÍKOVÁ, M. *Výuka v odborném výcviku: hospitační arch*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012. ISBN 978-80-87063-63-7. STEJSKALOVÁ, P., ČADÍLEK, M. *Didaktika praktického vyučování II*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2003. ZORMANOVÁ, L., PECINA, P. *Seminář z didaktiky praktického vyučování pro technické obory*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6470-6.

Název	**Oborová didaktika – didaktika hudební výchovy**
Vyučující	**PaedDr. Lena Pulchertová, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení	• charakterizovat hudební výchovu jako dynamický proces s přesahy do různých oblastí lidského života • vysvětlit pojmy hudební recepce, percepce, apercepce a interpretace • vyjmenovat a definovat složky hudební výchovy

Účastník po absolvování disciplíny bude umět:	• analyzovat jednotlivé hudební činnosti, uvést konkrétní příklady • zpracovat hudební diagnostiku žáka včetně predikcí • vytvořit různé typy hodin hudební výchovy • popsat typy osobnosti učitele hudební výchovy s akcentem na vztah učitel – žák • hodnotit práci žáka s ohledem na specifiku předmětu hudební výchova
Témata předmětu	1. Vymezení pojmu didaktika hudební výchovy v historickém kontextu a v současnosti. – 2 hodiny 2. Vzdělávací, psychologické, sociologické a kulturní funkce hudební výchovy. – 2 hodiny 3. Charakteristika hudebních činností. – 2 hodiny 4. Pasivní a aktivní složky hudební výchovy. – 2 hodiny 5. Metodika poslechu. – 3 hodiny 6. Rozvoj psychomotorických dovedností u žáků – 2 hodiny 7. Pěvecké dovednosti – nácvik písně, intonace, vícehlasý zpěv. – 3 hodiny 8. Instrumentální činnosti – hudební doprovod, rytmická cvičení. – 3 hodiny 9. Hudebně-pohybová výchova. – 3 hodiny 10. Hudební hry a kreativní, kompoziční úkoly. – 2 hodiny 11. Typologie a struktura hodin hudební výchovy. – 2 hodiny 12. Osobnost učitele, osobnost žáka, vztahy učitel – žák – kolektiv. – 2 hodiny 13. Význam pedagogické diagnostiky. Požadavky na žáka – 2 hodiny. 14. Metodika hodnocení hudební výchovy jako specifického předmětu v předmětové skladbě na ZŠ, SŠ, případně ZUŠ. – 2 hodiny 15. Didaktické zpracování vybraných témat z tematických celků. – 4 hodiny
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** BLAŽKOVÁ, O., LIŠKOVÁ, Y. *Metodika výuky hudební výchovy na 2. stupni základní školy a středních školách z pohledu pedagogické praxe*. Ostrava: OU, 2010. ISBN 978-80-7368-893-6. DANIEL, L. *Metodika hudební výchovy*. 3. vyd. Ostrava: Montanex, 2010. ISBN 978-80-7225-329-6. HAVELKOVÁ, K., CHLÁDKOVÁ, B. *Didaktika hudební výchovy 1*. Brno: Masarykova univerzita, 1995. ISBN 80-210-0865-2. SEDLÁK, F. *Didaktika hudební výchovy 2*. Praha: SPN, 1984. SYNEK, J. *Didaktika hudební výchovy I*. Olomouc: UP, 2004. ISBN 80-244-0972-0. (dostupné v LMS Unifor) **Doporučené zdroje ke studiu** REŽNÝ, P. *Elementární hudební teorie I*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, 2005. ISBN 80-244-1013-3.

Název	**Oborová didaktika – didaktika výtvarné výchovy**
Vyučující	**Mgr. Petr Exler, Ph.D.**
Cíle předmětu/výsledky učení **Účastník po absolvování disciplíny bude umět:**	• objasnit pojetí a principy výtvarné výchovy • vymezit obsah a cíle vzdělávání ve výtvarné výchově • charakterizovat formy a metody typické pro výtvarnou výchovu • plánovat průběh vyučovací jednotky • charakterizovat osobnost a úlohu učitele výtvarné výchovy • rozvíjet své pedagogické kompetence se zřetelem na kurikulární dokumenty

Témata předmětu	1. Současné vzdělávací proudy ve výtvarné výchově, směřování oboru. – 2 hodiny 2. Postavení výtvarné výchovy v rámcových vzdělávacích programech. – 2 hodiny 3. Obsah a cíle vzdělávání ve výtvarné výchově. – 3 hodiny 4. Základní výtvarné techniky – 4 hodiny 5. Formy a metody typické pro výtvarnou výchovu. – 2 hodiny 6. Výtvarná typologie. – 2 hodiny 7. Problematika výtvarných projektů a řad. 4 hodiny 8. Rozvoj psychomotorických dovedností u žáků – 2 hodiny 9. Galerijní animace. – 3 hodiny 10. Typologie a struktura hodin hudební výchovy. – 2 hodiny 11. Osobnost učitele, osobnost žáka, vztahy učitel – žák – kolektiv. – 2 hodiny 12. Význam pedagogické diagnostiky. Požadavky na žáka – 2 hodiny. 13. Metodika hodnocení hudební výchovy jako specifického předmětu v předmětové skladbě na ZŠ, SŠ, případně ZUŠ. – 2 hodiny 14. Didaktické zpracování vybraných témat z tematických celků. – 4 hodiny
Zdroje ke studiu	**Základní zdroje ke studiu** CIKÁNOVÁ, K. *Kreslete si s námi*. 2. vyd. Praha: Aventinum, 1997. ISBN 80-7151-015-7. ROESELOVÁ, V. *Proudy ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah, 2000. ISBN 80-902267-3-6. ROESELOVÁ, V. *Řady a projekty ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah, 1997. ISBN 80-902267-2-8. ROESELOVÁ, V. *Techniky ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah, 1996. ISBN 80-902267-1. ŠOBÁŇOVÁ, P. *Kapitoly z didaktiky výtvarné výchovy*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. ISBN 80-244-1469-4. **Doporučené zdroje ke studiu** HORÁČEK, R. *Galerijní animace a zprostředkování umění*. Brno: Cerm, 1998. ISBN 80-7204-084-7. ROESELOVÁ, V. *Didaktika výtvarné výchovy*. Praha: Sarah, 2001. ISBN 80-7290-058-7. SLAVÍK, J. *Od výrazu k dialogu ve výchově: artefiletika*. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-437-3. STEHLÍKOVÁ BABYRÁDOVÁ, H. *Expresivní terapie se zaměřením na výtvarný a intermediální projev*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 978-80-7485-111-7.

3. Forma studia

Konzultace budou probíhat prezenční formou výuky v podobě přednášek, výkladu, dialogu, názorně demonstračních a problémových metod a dalších interaktivních metod, různých prezentací a ukázek.

Samostatná práce klade důraz na samostudium účastníků vzdělávání (není započítáno v hodinové dotaci). Veškeré odkazy na literaturu a informační zdroje obdrží studující od konkrétních vyučujících. Odkazy na konkrétní tituly a zdroje budou také zaznamenány v elektronickém systému STAG či Moodle, vždy pod zkratkami příslušných předmětů. Prezenční výuka v předmětech má charakter především tzv. tutoriálů/ konzultací, v jejichž rámci jsou diskutovaná problematická témata, obtížné studijní pasáže učiva (strukturovaného v obdržených studijních textech), procvičovány dovednosti, diskutovány problémy při zpracovávání úkolů a samostatných prací, konzultovány studijní záležitosti apod. Prezenční setkání jsou koncipována záměrně prezenčně, aby bylo možno sdílet mezi sebou zkušenosti, příklady dobré praxe apod.

4. Vzdělávací cíl

Studium je určeno k získání způsobilosti v souladu s § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 1 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Absolvent/ka získá kvalifikaci (na základě volby oborové didaktiky):

- učitel praktického vyučování nebo
- učitel odborného výcviku nebo
- učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři.

Program je koncipovaný tak, že se ve všech výše uvedených předmětech jeho účastníci (studující programu) zabývají problematikou dětí a žáků v heterogenní skupině, jsou připravování na optimální výchovně vzdělávací působení na každého žáka dle jeho individuálních zvláštností.

5. Hodinová dotace

Studijní program je realizován prezenční formou ve dvou semestrech. Celkově program zahrnuje 157 hodin výuky (120 hodin přímé výuky + 35 hodin pedagogické praxe v příslušném zařízení + 2 hodiny Úvodu do studia).

Požadovaná minimální účast na daném vzdělávacím programu je stanovena na 75 % prezenční docházky, pedagogická praxe musí být realizována ve 100 % rozsahu).

6. Počet účastníků a upřesnění cílové skupiny pedagogů

Učitel praktického vyučování:
Studium je určeno pro zájemce s ukončeným středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu.
Učitel praktického vyučování zdravotnických oborů vzdělání musí mít také způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštního právního předpisu v oboru, který vyučuje. Ostatní cílové skupiny vzdělávacího programu (zájemci s ukončeným vysokoškolským vzděláním / vyšším odborným vzděláním) jsou vymezeny v § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.

Učitel odborného výcviku:
Studium je určeno pro zájemce s ukončeným středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu. Ostatní cílové skupiny vzdělávacího programu (zájemci s ukončeným vysokoškolským vzděláním nebo vyšším odborným vzděláním nebo středním vzděláním s maturitní zkouškou) jsou vymezeny v § 9 odst. 4 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.

Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři:
Studium je určeno pro zájemce s ukončeným středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením odpovídající části vzdělávacího programu konzervatoře. Ostatní cílové skupiny vzdělávacího programu (zájemci s ukončeným vyšším odborným vzděláním nebo vysokoškolským vzděláním) jsou vymezeny v § 10 odst. 1 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.

K účasti na vzdělávání budou přijímáni uchazeči na základě individuálního posouzení předchozího vzdělání, a to s ohledem na zaměření tohoto studia. Výběr konkrétní oborové didaktiky bude následně vycházet z oborového zaměření předchozího studia uchazečů, resp. účastníků.

Všechny vzdělávací předměty jsou průběžně inovovány v souladu s vývojem vědy a nejnovějšími trendy v oblasti jednotlivých oborů a disciplín.
Počet účastníků ve skupině je minimálně 5, maximálně 30.

Profil absolventa:
Učitel praktického vyučování:
Absolvent získá systematické vzdělání v oblasti pedagogicko-psychologických věd. Bude vybaven kompetencemi potřebnými pro výkon profesních činností učitele praktického vyučování, tzn. bude schopen zejména transformovat poznatky svého oboru do kurikula příslušného vyučovacího předmětu, projektovat, realizovat a hodnotit výuku praktického vyučování, a to v kooperaci s ostatními pedagogy i sociálními partnery příslušné vzdělávací instituce, kvalifikovaně posoudit vzdělávací potřeby žáků a zohlednit při výuce i širší vzdělávací kontext. Absolvent nalezne uplatnění zejména jako učitel praktického vyučování na středních odborných učilištích a středních odborných školách.

Učitel odborného výcviku:
Absolvent získá systematické vzdělání v oblasti pedagogicko-psychologických věd. Bude vybaven kompetencemi potřebnými pro výkon profesních činností učitele odborného výcviku, tzn. bude schopen zejména transformovat poznatky svého oboru do kurikula příslušného vyučovacího předmětu, projektovat, realizovat a hodnotit výuku odborného výcviku, a to v kooperaci s ostatními pedagogy i sociálními partnery příslušné vzdělávací instituce, kvalifikovaně posoudit vzdělávací potřeby žáků a zohlednit při výuce i širší

vzdělávací kontext. Absolvent nalezne uplatnění jako učitel odborného výcviku na středních odborných učilištích a středních odborných školách.

Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři:
Absolvent získá systematické vzdělání v oblasti pedagogicko-psychologických věd. Bude vybaven kompetencemi potřebnými pro výkon profesních činností učitele uměleckých odborných předmětů (HV či VV), tzn. bude schopen zejména transformovat poznatky svého oboru do kurikula příslušného vyučovacího předmětu, projektovat, realizovat a hodnotit výuku uměleckých odborných předmětů, a to v kooperaci s ostatními pedagogy i sociálními partnery příslušné vzdělávací instituce, kvalifikovaně posoudit vzdělávací potřeby žáků a zohlednit při výuce i širší vzdělávací kontext. Absolvent nalezne uplatnění jako učitel uměleckých odborných předmětů v ZUŠ, střední škole a konzervatoři.

7. Plánované místo konání

Výuka bude probíhat v učebnách Pedagogické fakulty UP v Olomouci, které disponují potřebným technickým zázemím (internet, interaktivní tabule, dataprojektory apod.). Kontaktní forma výuky pomáhá vytvářet prostředí ke sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe. Podkladem pro studium budou studijní opory s doporučenou základní studijní literaturou, která bude korespondovat s tematickým zaměřením přednášek jednotlivých vyučovaných předmětů.

8. Jmenný přehled lektorů s informacemi o jejich kvalifikaci a praxi v oboru

10. Materiální a technické zabezpečení

Výuka bude probíhat v učebnách vybavených ozvučením, audiovizuálními pomůckami (dataprojektorem, interaktivními tabulemi), bílou tabulí na psaní atd.
Dále budou využívány texty studijních opor, které byly vydány jednotlivými vyučujícími, kteří se na výuce podílejí, společně se základní doporučenou studijní literaturou.
Organizace studia: Studium je organizováno prezenční (přímá výuka) formou.
Přímá výuka probíhá formou přednášek s tím, že v jejich rámci mají studující možnost diskutovat o probíraném učivu nebo na téma dané konkrétním vyučujícím.
O veškeré organizaci studia budou účastníci studia informováni jednak na první konzultaci, ale také v průběhu studia manažerem studia.

11. Způsob vyhodnocení akce

Veškerá evidence zápočtů, zkoušek a kolokvií bude vedena prostřednictvím studijní agendy STAG. Každý předmět je kreditově ohodnocen, celkový počet kreditů je 60.
Program je ukončen závěrečnou zkouškou z vybraných disciplín. Závěrečná zkouška probíhá před odbornou komisí.

Závěrečná zkouška je skládána ze studijních předmětů:

- Pedagogika;
- Psychologie;
- Oborová didaktika.

Nedílnou součástí závěrečné zkoušky je obhajoba závěrečné práce.

Absolventi získají osvědčení o absolvování v souladu s ustanovením § 24 odst. (5) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Účastníci programu budou hodnotit program pomocí evaluačních nástrojů dle „Plánu evaluace vzdělávacího programu pro splnění (dalších) kvalifikačních předpokladů“ (viz samostatný dokument).

Personální zajištění vzdělávacího programu:
Vzdělávací program je administrován studijním referentem, který zodpovídá za administrativní zajištění přijetí účastníka do VP, jeho průběh studia (účasti v programu) a také je zodpovědný za administraci ukončení účasti účastníka ve vzdělávacím programu.

Garant vzdělávacího programu je zodpovědný za kvalitativní zajištění vzdělávacího programu.

Manažer vzdělávacího programu zajišťuje účastníkům odbornou podporu ve „studijních“ záležitostech, koordinuje rozvrh výuky, a společně s referenty vzdělávacího programu komunikuje s jednotlivými lektory/vyučujícími. Zároveň působí jako prostředník mezi účastníky a garantem vzdělávacího programu, resp. studijním referentem, příp. vedením instituce (proděkanem/děkanem/prorektorem/rektorem).

Evaluátor je osoba, která na pracovišti (Centru celoživotního vzdělávání PdF UP v Olomouci) zajišťuje evaluační aktivity spojené s realizací jednotlivých vzdělávacích aktivit (dílčích disciplín i celého vzdělávacího programu). Zároveň spolupracuje s Představitelem vedení pro kvalitu a Interním auditorem, jakožto osobami pověřenými naplňováním systému managementu kvality stanoveným normou ČSN EN ISO 9001:2016. Centrum celoživotního vzdělávání PdF UP v Olomouci je držitelem certifikace dle této normy od roku 2013.